

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 174-1894)

Originalt emne

Jernbanevæsen

Jernbanevæsen/Anlæg af ny Baner

Indholdsfortegnelse

- 1) [Byrådsmødet den 10. maj 1894](#)
- 2) [Byrådsmødet den 9. januar 1896](#)
- 3) [Byrådsmødet den 3. december 1896](#)
- 4) [Byrådsmødet den 14. juli 1898](#)
- 5) [Byrådsmødet den 1. september 1898](#)

Uddrag fra byrådsmødet den 10. maj 1894 - side 3

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 174-1894)

Fra Forretningsudvalget for Anlæg af en Jernbane fra Aarhus til Hammel indkom der i forrige Møde følgende Andragende af 3die d. M.

"Som Svar paa undertegnede Udvalgs ærbødige Andragende af 12te December 1890 modtog vi den 23de d. M. dateret Skrivelse, hvori det højtærede Byraad i Følge Beslutning i dets Møde af 18de f. M. (se Sag Nr. 219/90 i Byraadsforh. for 1890 S. 237) tilsagte Aktietegning for et Beløb af 75.000 Kr. til den af de to den Gang paatænkte Baneforbindelser imellem Aarhus og Hammel, som maatte erholde Koncession.

Undertegnede Udvalg for en Jernbane fra Hammel, Syd om Brabrand Sø, til Aarhus med

selvstændig Station ved Mølleport har siden da arbejdet videre paa Sagens Gennemførelse, og efter vor Henvendelse til Regering og Rigsdag er Baneprojektet nu optaget under Nr. 21 som første Alternativ paa den af Rigsdagen i Gaar vedtagne Lov om Anlæg og Drift af private Jernbaner, hvilken Lov utvivlsomt i de nærmeste Dage vil erholde kongelig Stadsfæstelse. Medens den af nærværende Udvalg projekterede Banes Retningslinje og Endepunkter stadig er fastholdt, er det andet projekt er det a det Projekt, der omtales i Byraadets forannævnte Skrivelse af 23de Decbr. 1890, nu forandret derhen, at det i Stedet for en Bane fra Hammel til Aarhus Hovedbanegaard, indført ved Aarslev paa Statsbanens Spor, er bleven en Bane fra Hammel med Endestation i Brabrand.

Ligesom vi maa formene, at dette Baneprojekt efter denne Ændring i endnu mindre Grad end hidtil fyldestgør de Krav, der kunne stilles til et slikt lokalt Baneanlæg, saaledes nære vi stedse den Overbevisning, at det af nærværende Udvalg projekterede Baneanlæg vedvarende formaar at opfylde de Fordringer og samle de i vort ærbødige Andragende af 12te Decbr. 1890 nærmere udviklede forskellige Interesser, der saavel fra Byens som Landets Side knyttes til Foretagendet, og hertil kommer endvidere som nyt Moment, at der synes at være en Mulighed for, at der paa det ved vort Baneprojekt fremkomne Areal imellem Hammelbanen og Statsbanen i Trekanten ind mod Mølleengen (jfr. vedlagte kort) vil kunne findes en af Kommunen længe søgt god og passende Plads for en Renovationsanstalt.

I vor tidligere udtalte Mening om, at de forskellige Interesser maa siges ved vort Baneprojekt at være forenede paa en fuldt ud fyldestgørende Maade, bestyrkes vi ogsaa derved, at det af os foreslaaede Baneanlæg, skønt vi hidtil ikke have udbudt det til offentlig Aktietegning, dog, siden Sagen sidst var for Byraadet, har vundet en betydelig og almindelig Tilslutning hos Befolkningen i Aarhus, idet der er erhvervet Tilsagn om Aktietegning hos private i Aarhus By for ialt c. 175.000 Kr. Uagtet Statskassen i Følge den ny Lov kan ventes at ville udrede Halvdelen af Anlægskapitalen, vil der dog udkræves en fuldt saa stor Aktietegning som tidligere paaregnet, idet det maa erindres, at det hele Anlæg skal dækkes uden at optage Laan, samt at hele Ekspropriationsudgiften skal indbefattes i og afholdes af Anlægskapitalen.

Da navnlig en Del Landkommuner staa vaklende overfor de 2 forskellige Baneprojekter, tillader Udvalget sig nu at anmode det ærede Byraad om, -- ved at indtage et bestemt Standpunkt til Grund for dette Projekt, som vi formene i enhver Retning vil være

Kommunens Tarv, -- og ved at tilsige en Aktietegning paa 100.000 Kr., at sætte Udvalget i Stand til at knytte Landkommunernes Aktietegning alene til denne Bane, hvorefter man maa nære Haab om snart at kunne erhverve Koncession paa Anlægget, idet man skal henvise til Lovens Slutningsbestemmelser, i Følge hvilke Koncession kan ventes givet for de private Baner i den Rækkefølge, Andragenderne indkomme, forsynede med fornødne Oplysninger."

Med Hensyn til den i foranstaaende Skrivelse paapegede Mulighed for Valg af en hensigtsmæssig beliggende Renovationsplads ved den planlagte Jernbanelinie, blev Sagen, efter den i forrige Møde var indbragt, straks henvist til Erklæring af Udvalget for Omordning af Renovationsvæsenet, der imidlertid i Skrivelse af 7de d. M. udtalte, at saafremt det var muligt at lede Afløbet fra den omtalte Plads til Frederiksbjergkloaken uden altfor store Udgifter og Vanskeligheder, vilde Pladsen sikkert egen sig godt til det paatænkte Øjemed og frembyde flere Fordele i saa Henseende, men efter hvad der kan skønnes uden særlig forudgaende Undersøgelser, er der ringe eller ingen Sandsynlighed for, at Afløbet kan ordnes paa den angivne Maade, men nogen absolut sikker Mening herom tør Udvalget dog ikke nære, før nærmere undersøgelse af en Ingeniør har fundet Sted.

Efter at Byraadet havde taget denne meddelelse til Efterretning og derpaa drøftet Andragendet i sin Almindelighed, vedtog man under Forudsætning af, at Budgetudvalget ikke ved nærmere Undersøgelse finder, at Kommunen er bunden ved Tegning til den nordlige Linie, at lade Kommunens i Mødet den 18de Decbr. 1890 under Sag Nr. 219/90 foretagne alternative Aktietegning for et Beløb af 75.000 Kroner til en Aarhus--Hammel Jernbane komme den af fornævnte Udvalg planlagte Bane med Begyndelsesstation ved Aarhus Mølleport til gode, dog paa Betingelse af, at der opnaas Koncession paa denne Bane, hvorimod man ikke mente at kunne forhøje Tegningens Beløb.

Det skal derhos bemærkes, at da Budgetudvalget under 15de Maj udtalte, at det ikke anser Byraadet forpligtet til at yde Aktietegning til en Brabrand--Hammel Bane, blev der under 19de f. M. tilskrevet vedkommende Forretningsudvalg det fornødne i Overensstemmelse med foranstaaende.

Uddrag fra byrådsmødet den 9. januar 1896 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 174-1894)

Der fremlagdes en Skrivelse af 30te f. M. fra et Forretningsudvalg, der er blevet nedsat for at virke for en Sammenslutning af Projekterne til Baneforbindelse imellem Aarhus og Hammel Sønden for Brabrand Sø og Bane fra Brabrand til Hammel, Med Indbydelse for Byraadet til at deltage i et i den Anledning berammet Delegeretmøde i Høver Kra den 6te Januar d. A.

I Anledning heraf udtalte Byraadet sin Billigelse af, at der ikke fra Formandens Side var foretaget noget for, at Kommunen kunde blive repræsenteret paa dette Møde. (Se senest Mødet den 10de Maj 1894 og herefter den 3die Decbr.)

Uddrag fra byrådsmødet den 3. december 1896 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 174-1894)

Fra Forretningsudvalget for Anlægget af en Jernbane fra Aarhus til Hammel forelaa der følgende Andragende af 1ste d. M.:

"Der er nu opnaaet Enighed mellem samtlige interesserede Kommuner om Gennemførelsen af den projekterede sydlige Banelinie mellem Hammel og Aarhus med selvstændig Station i Mølletofte dog saaledes, at Banelinien ændres noget ved Lillering, Skovby og Galten, som paa vedlagte Kort angivet. Denne Forandring i Forbindelse med Prisstigning paa Materialier m. v. har bevirket, at Ingeniørens Overslag for Baneanlægget er forøget med 160,000 Kr. Paa Grund heraf tillader jeg mig paa Udvalgets Vegne og som dettes Formand at anmode det ærede Byraad om at forhøje sin Aktietegning til denne gennemførlige Banelinie med 10,000 Kr., altsaa til 85,000 Kr. Det herefter resterende af Anlægskapitalen har Udvalget ment at kunne tilvejebringe dels gennem en forøget Privattegning og dels ved at formaa Ejere af Jordarealer, som Banen passerer, til at tage Aktier for det halve af Ekspropriationsbeløbet og, hvor Station anlægges, for hele dette Beløb. Saa langt Udvalget hidtil er kommet med dette Forlangende til Grundejerne, er det lykkedes at faa Tilsagn fra disse om Aktietegning for det halve af Ekspropriationsbeløbet. Udvalget tillader sig derfor ogsaa at anmode det ærede Byraad om, foruden forannævnte direkte Forhøjelse af dets Aktietegning, at vise lignende Imødekommenhed med Hensyn til

Ekspropriationsgodtgørelsen af Arealer tilhørende Aarhus Kommune."

I Anledning heraf vedtog Byraadet dels at forhøje sin tidligere Aktietegning i denne Bane fra 75,000 Kr. til 85,000 Kr. paa de tidligere i Møderne den 18de December 1890 og 10de Maj 1894 fastsatte Vilkaar og dels at tage Aktier for Halvdelen af den Kommunen tilkommende Ekspropriationsgodtgørelse.

(Se Mødet den 9de Januar.)

Uddrag fra byrådsmødet den 14. juli 1898 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 174-1894)

Paa dertil given Anledning meddeltes der Kasseudvalget Bemyndigelse til at anvise 25 pct. af det Beløb paa 85,000 Kr., som Kommunen har tegnet Aktier for i Aarhus.. Hammel Jernbanen, til Udbetaling den 15de d. M. ifølge derom fra Aktieselskabet sket Bekendtgørelse. (Se Møderne den 3die marts og den 1ste Septbr.)

Uddrag fra byrådsmødet den 1. september 1898 - side 1

[Til første side](#)

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 174-1894)

Efter derom fra Bestyrelsen for Anlægget af den paatænkte Aarhus-Hammel Jernbane foreliggende Andragende af 28de f. M. vedtog man - under Forbehold af Indenrigsministeriets Samtykke - at forøge Kommunens Aktietegning i denne Bane med yderligere 3700 Kr., eller i alt 88700 Kr. foruden Aktierne for Halvdelen af Ekspropriationsgodtgørelsen - for at Banen kunde blive forsynet med saa svære Skinner, at Godsvoгне, der laste ca. 10.000 Kg., uden Omladning kunde overføres fra Statsbanerne, hvad der ikke vilde kunne ske efter den hidtil foreliggende Plan, idet denne kun var beregnet paa at modtage Godsvoagne med en Last af indtil 7.500 Kg.

Det tilføjes, at Indenrigsministeriet ved Skrivelse til Amtet af 12te December, kommuniceret Byraadet den 17de f. M., har samtykket i den saaledes skete Forøgelse af Aktietegningen.

(Se Mødet den 14de Juli.)

